

PAUZA

GAZETKA SZKOLNA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 W ŚWIDNIKU

Słowo wstępu

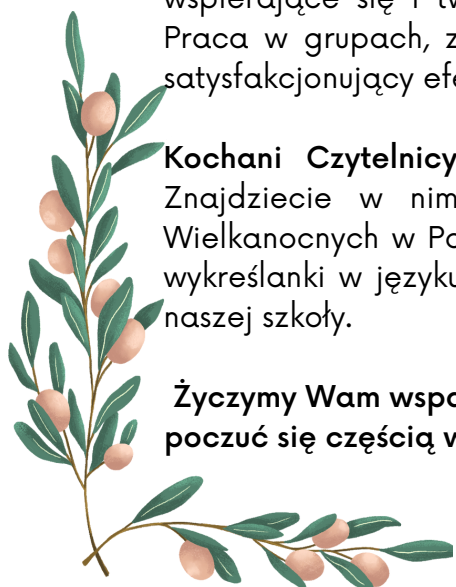
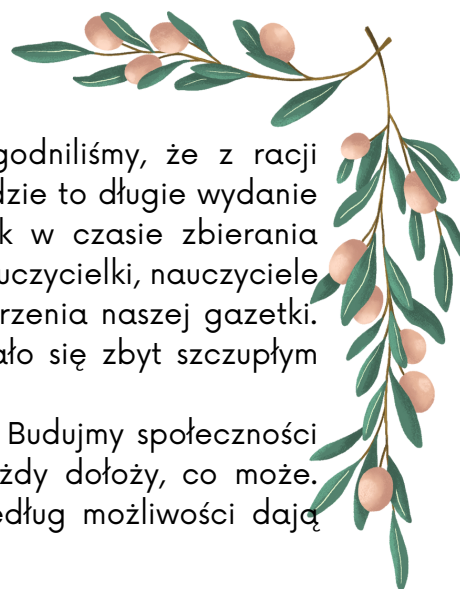
Autor: Agnieszka Lubowiecka

Kiedy planowaliśmy kolejny numer gazetki, uzgodniliśmy, że z racji naszego szczupłego grona redakcyjnego nie będzie to długie wydanie – kilka artykułów na temat Wielkanocy. Jednak w czasie zbierania materiałów okazało się, że w naszej szkole są nauczycielki, nauczyciele i uczniowie, którzy chętnie przyłączą się do tworzenia naszej gazetki. To dzięki nim 8 stron poprzednich wydań okazało się zbyt szczupłym zasobem:)

Stąd moja edukacyjna refleksja: współpracujmy! Budujmy społeczność wspierając się i tworząc wspólnie. Niech każdy dołoży, co może. Praca w grupach, zespołach, podział pracy według możliwości dają satysfakcjonujący efekt.

Kochani Czytelnicy! W Wasze ręce trafia trzeci numer "Pauzy". Znajdziecie w nim wiele ciekawych tekstów dotyczących Świąt Wielkanocnych w Polsce i w innych krajach. Nie zabraknie krzyżówki i wykreślanki w języku angielskim, a także informacji bieżących z życia naszej szkoły.

Życzymy Wam wspaniałych Świąt Wielkanocnych i tego, byście mogli poczuć się częścią wspólnoty tworzonej przez wspierających się ludzi!
Alleluja!

Pytania o Wielkanoc

Odpowiada Ksiądz Dawid Lebowa
z kościoła pw. św. Józefa w Świdniku

Co to jest Triduum Paschalne?

Triduum Paschalne to najważniejsze dni w ciągu całego roku liturgicznego. Nazwa "Triduum" oznacza trzy dni, a są to: **Wielki Czwartek**, **Wielki Piątek** i **Wielka Sobota**. Każdy z nich jest inny i przypomina nam o najważniejszych wydarzeniach dla naszej wiary. W **Wielki Czwartek** wieczorem sprawowana jest Msza św. na pamiątkę ostatniej wieczerzy, jaką Chrystus spożył ze swoimi uczniami w wieczerniku. W tym dniu ustanowił także dwa sakramenty: kapłaństwa i Eucharystii. **Wielki Piątek** natomiast jest dniem męki i śmierci Jezusa na krzyżu. W kościołach nie używa się dzwonów i nie grają także organy. Wieczorem jest sprawowana specjalna **liturgia Męki Pańskiej** połączona z **adoracją krzyża**. Ciekawostką jest to, że jest to jedyny dzień w ciągu roku, w którym nie odprawia się Mszy św. Na zakończenie liturgii Męki Pańskiej **Najświętszy Sakrament** przenosi się do grobu, gdzie jest adorowany przez wiernych najczęściej całą noc. W tym dniu obowiązuje post ścisły. **Wielka Sobota** to dzień zadumy. Chrystus nadal przebywa w grobie i **czekamy na Jego zmartwychwstanie**, które ma się dokonać kolejnego dnia. Przed południem w kościołach ma miejsce obrzęd **błogosławieństwa pokarmów**, kiedy wierni przynoszą przygotowane koszyki z pokarmami, aby kapłan je pobłogosławił. Wydarzenia, które mają miejsce wieczorem tego dnia, tak naprawdę nie zalicza się do Wielkiej Soboty, ale już do kolejnego dnia, gdyż uroczysta Msza św. wtedy sprawowana jest najważniejsza w całym roku. Rozpoczyna się na zewnątrz przy rozpalonym **ognisku**, następnie akcja przenosi się do wnętrza kościoła, gdzie przy **radosnym śpiewie "Alleluja"** ("Chwalmy Pana") **świętujemy już radość zmartwychwstania Pana Jezusa**.

Po co katolicy święcą pokarmy?

Każdy z nas zapewne zadawał sobie pytanie, w jakim celu błogosławimy („święcimy”) pokarmy w Wielką Sobotę. Ten zwyczaj jest bardzo stary i nawiązuje do starożytnego święta żydowskiego zwanego **Paschą**, co oznacza dosłownie "przejście". Święto to upamiętnia **przejście Izraelitów przez Morze Czerwone** i ich cudowne ocalenie. Izraelici, co roku obchodząc to święto, spożywali baranka w gronie rodziny i najbliższych. **Po zmartwychwstaniu Jezusa Paschą dla chrześcijan jest Wielkanoc**, która również oznacza przejście, ale **ze śmierci do życia**. Chrześcijanie w Wielką Sobotę przed południem udają się do kościoła, aby pobłogosławić pokarmy, które będą spożyte przy świątecznym stole w gronie rodziny i najbliższych. Podobnie w starożytności czynili to Izraelici. Stąd jest ten zwyczaj błogosławieństwa pokarmów. Ma on nam także pokazać, że powinniśmy być wdzięczni Panu Bogu za to, co otrzymujemy od Niego każdego dnia oraz za to, że Jezus za nas umarł i zmartwychwstał, abyśmy sami mogli cieszyć się wolnością.

Dlaczego Wielkanoc trwa dwa dni?

Wielkanoc zaczynamy świętować już podczas wieczornej Mszy św. w Wielką Sobotę. Ze względu na to, że jest to najważniejsze święto w ciągu roku przedłuża się do 8 dni, a więc do kolejnej niedzieli (jest to tzw. oktawa, czyli 8 dni). W Polsce drugi dzień świąt, czyli poniedziałek, jest świętowany równie uroczystie jak niedziela i jest dniem wolnym od pracy. To umożliwia wielu rodzinom dłuższe spotkania przy świątecznym stole, aby wspominać, co Chrystus uczynił dla nas i przez to też zacieśniać rodzinne więzy.

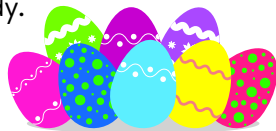

Na tropach symboli wielkanocnych

Autor: Michał Schneider, 6b

Co symbolizuje jajko w czasie Wielkanocy?

Jajko, jako jeden z najważniejszych symboli wielkanocnych, oznacza m.in. początek, życie oraz odrodzenie się przyrody.

Po co robimy pisanki?

W tradycji chrześcijańskiej jajko stało się symbolem świąt wielkanocnych, wiecznie odradzającego się życia i przede wszystkim Chrystusa Zmartwychwstałego. Pierwsze znaleziska pisanek (glinianych i skorup jaj) na ziemiach polskich pochodzą z X wieku z wykopalisk prowadzonych w okolicach Opola i Wrocławia. (...) Zapisy o właściwościach leczniczych pisanek i cudownych uzdrowieniach dokonanych za ich sprawą (np. o odzyskaniu władzy w nogach) znajdują się w trzynastowiecznych kronikach i w żywotach świętych. Potocznie jednak wszystkie barwne jaja wielkanocne, bez względu na to, w jaki sposób są zdobione, nazywamy pisankami. A są one nie tylko ozdobą stołów, ale także świadectwem ciągłości naszych obyczajów i bardzo starych tradycji.

Odpowiedzi na pytania pochodzą z książki:

"Ocalić od zapomnienia. Polskie obrzędy i zwyczaje doroczne", Barbara Ogrodowska, MUZA SA, Warszawa 2006

Czy zając wielkanocny przynosi prezenty? Czyj to zwyczaj?

Wielkanocny zajączek wywodzi się z niemieckiego zwyczaju. Z racji naszej historii znany jest na Śląsku, Pomorzu i w Wielkopolsce. Z tego powodu dobrze znają go dzieci na zachodzie Polski. Zajączek wręcza dzieciom małe upominki.

Czy wiecie, że primaaprilisowa tradycja robienia żartów i psikusów pochodzi z Francji?

Autor: Agnieszka Tryniecka, wychowawczyni kl.3a SP4 i nauczycielka języka francuskiego w ILO

Istnieje kilka możliwych hipotez... Pierwsza z nich dotyczy ujednolicenia kalendarza. Dawniej bowiem rok kalendarzowy nie zaczynał się wszędzie pierwszego stycznia. W niektórych regionach Francji rozpoczynał się on wraz z nadejściem wiosny, symbolicznie datowanym na pierwszego kwietnia. W XVI wieku król Charles IX postanowił ujednolicić kalendarze na terytorium całej Francji. Wydał on edykt z Roussillon nakazujący datę pierwszego stycznia jako datę rozpoczęcia nowego roku. Wielu Francuzów nie mogło się jednak przyzwyczaić do tej zmiany i nadal pierwszego kwietnia ofiarowywali sobie prezenty i wiązanki, które z czasem przerodziły się w rzeczy bez wartości, żartobliwe upominki czy psikusy.

Inną możliwą hipotezę powstania tradycji Prima Aprilis jest otwarcie sezonu połowów ryb ustanowione na pierwszego kwietnia. W pierwszym dniu sezonu były one zazwyczaj nieudane, zbyt obfite albo za mało owocne i trochę też dla żartu ofiarowywano rybakom śledzia. W ludowej tradycji oznaczało to często żartobliwe wieszanie śledzia na plecach drugiej osobie, która orientowała się dopiero wtedy, gdy ślędz zaczynał śmierdzieć.

Dzisiaj, święto to nazywane we Francji „Poisson d'avril” [czyt. płasą d'avril], czyli „Dzień kwietniowej ryby” to czas, kiedy Francuzi obdarowują się rybą;) Zazwyczaj jest ona wykonana z kolorowego papieru lub umieszczana na przykład na kartce z jakimś żartobliwym napisem. Najlepszym osiągnięciem tego dnia jest poklepanie kogoś i niepostrzeżone przyklejenie komuś ryby na plecy. Im dłużej taka osoba chodzi ozdobiona w ten sposób, tym kawał śmieszniejszy.

A może i Wy zrobicie komuś takiego psikusa?;)

Zrób to sam

Kurka jarzębatka

Autor: Marta Binięda, nauczycielka plastyki w SP4

Materiały:

- biały papierowy talerzyk
- ołówek
- nożyczki
- klej
- czerwona, gładka bibuła
- czarna farba lub czarny marker

Wykonanie:

Na papierowym talerzyku od góry odrysowujemy łuk i wycinamy go. Następnie wycinamy z niego skrzydełko i przyklejamy na wysokości połowy talerzyka, tak jak na zdjęciu. Z czerwonej bibuły wycinamy grzebień i czerwone korale pod dziób.

Jeszcze potrzebny będzie trójkątny dzióbek i nóżki, które malujemy na żółto. Na koniec oczywiście wszystko przyklejamy na właściwe miejsca. Teraz już nasza świąteczna kurka jarzębatka jest gotowa. Możemy jeszcze dla ciekawszego efektu dekoracji przygotować pisanki.

Wielkanoc w innych krajach

Easter in England

Autor: Bartosz Furgała, 6a

współpraca z p. Urszulą Burdą, nauczycielką języka angielskiego

Easter in England is celebrated on different days each year. This holiday starts with Maundy Thursday, which is the Thursday before Easter. Christians remember it as the day of the Last Supper. Next is Good Friday to memorize the crucifixion of Jesus Christ.

There are a lot of traditions and symbols of Easter. On Easter Sunday people go for easter egg hunt. Easter bunny hides chocolate eggs and kids try to find them. People do not work on Easter Sunday. They can spend time with family and decorate eggs. There is also an interesting tradition called egg rolling. People go on a hill with decorated eggs and roll them down the hill. The first egg at the bottom of the hill wins.

Wielkanoc po angielsku

Autorzy: Jakub Lodwich, Piotr Lodwich, Amelia Skibińska, Lena Adamek, 7a
współpraca z p. Ursulą Burdą, nauczycielką języka angielskiego

EASTER WORD SEARCH

HOP CHIC EASTER CHOCOLATE
HUNT RABBIT BASKET HOLIDAY
EGGS APRIL BUNNY CARROT

Symbols of Easter in England

Easter Bunny

Chick

Simnel Cake

Hot Cross Buns

Easter Eggs

Wielkanoc po hiszpańsku

La Pascua *

Autor: Agnieszka Litwin, nauczycielka języka hiszpańskiego w SP4 i ILO

Święta wielkanocne to dla Hiszpanów najważniejsze święta w roku, więc obchodzone są z niezwykłym przepychem i niespotykaną nigdzie indziej teatralnością.

Już w Niedzielę Palmową, czyli **Domingo de Ramos**, w każdym hiszpańskim mieście rozpoczynają się procesje, które trwają przez cały Wielki Tydzień. Członkowie bractw religijnych zwanych **Cofradías** niosą ulicami tzw. **pasos** – ogromne, kilkutonowe platformy, na których ustawione są figury Chrystusa lub Matki Bożej, a także całe sceny religijne. W procesji biorą również udział osoby przebrane za pokutników – **penitentes**, a także żołnierzy rzymskich czy rycerzy w zbrojach. Za nimi podąża tzw. grupa Starego Testamentu, dzieci i dorośli z palmami oraz długi korowód chłopów. Pochód zamykają przedstawiciele duchowieństwa oraz policja miejska w strojach galowych. Podczas procesji nie może zabraknąć również orkiestry, która akompaniuje modlitwom pokutników, a dwoma czołowymi instrumentami są trąbki i werble.

Wielki Tydzień najbardziej spektakularnie obchodzony jest na południu kraju, w **Andaluzji**. Tłumy ludzi wychodzą na ulicę, zewsząd słychać ogłuszające bicie werbli, a także orkiestrę grającą ile tchu w piersiach żałosne i podniosłe pieśni. Członkowie bractw przebrani w kolorowe stroje ze śmiesznymi spiczastymi kapturami na głowach, blask świec i pochodni o zmroku, pokutnicy boso wędrujący ulicami miast i biczący się na znak skruchy, czasem aż do krwi ... Tego nie można opisać słowami, to trzeba przeżyć.

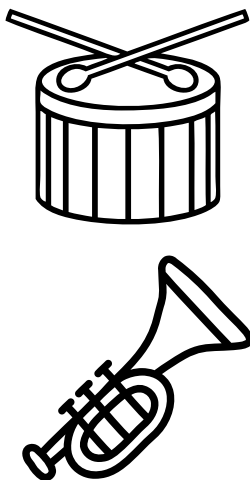
Nieco inaczej obchodzi się Wielki Tydzień na północy Hiszpanii. W **Aragonii** istnieje jedyny na świecie zwyczaj bicia w bębny w Wielki Piątek. Tysiące członków bractw wędruje tradycyjnymi szlakami – **“rutas del tambor”** – uderzając w bębny. W niektórych miastach, zalanych dźwiękami bębnów, życie dosłownie zamiera na kilka godzin.

W miejscowości **Valcarlos**, w **Nawarze**, co roku celebruje się Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego wesołymi tańcami w wykonaniu tzw. **Bolantes**, którzy ubrani są w białe koszule z gorsem i kolorowymi jedwabnymi wstążkami powiewającymi na plecach, białe spodnie z galonami i małymi dzwoneczkami.

*Wielkanoc

Członkowie bractw przebrani w kolorowe stroje ze spiczastymi kapturami

ŚWIĘTA WIELKANOCNE W NIEMCZECH

Autor: Jakub Żembrowski, 7a

współpraca z p. Kamilą Dubaj- Choiną, nauczycielką języka niemieckiego

Święta Wielkiej Nocy w Niemczech są obchodzone nieco inaczej niż w Polsce. Co ciekawe, obchody mogą różnić się pomiędzy poszczególnymi landami z racji na duże zróżnicowanie wyznań.

Zielony Czwartek

Przygotowania do świąt u naszych niemieckich sąsiadów zaczynają się już w Wielki Czwartek, który określany jest jako **Zielony Czwartek (Gründonnerstag)**. Tego dnia malowane są jajka na zielono, domy przystraja się zielonymi ozdobami, a na stołach pojawiają się pierwsze bukiety wielkanocne złożone z zielonych gałązek oraz wydmuszek. W wielu landach w Zielony Czwartek obowiązuje tradycja, polegająca na jedzeniu czegoś zielonego, np. szpinaku, szczypiorka, zielony groszek.

Wielki piątek – Karfreitag

W Niemczech Wielki Piątek, zwany też **Cichym Piątkiem (Stiller Freitag)**, to dzień wolny od pracy. Jest to dla wierzących Niemców dzień modlitw i nabożeństw. Podobnie jak w Polsce, skupione są one wokół symbolicznego złożenia Pana Jezusa do grobu. Pod koniec nabożeństwa kapłani zapraszają na **Agapę**, czyli symboliczny wspólny posiłek składający się z wody, chleba oraz wina. Co ciekawe, w niemiecki Wielki Piątek nie obowiązuje post ścisły, a ponadto tego dnia nie biją w kościołach dzwony.

Wielka sobota – Karsamstag

W Wielką Sobotę najważniejszym elementem jest święcenie ognia. W przeciwieństwie do polskiej tradycji, w Niemczech nie święci się jedzenia. Przed kościołami płoną ogniska jako symbol zbliżającego się zmartwychwstania Pana Jezusa. Po ich poświęceniu wierni odpalają od nich świece i zabierają je do swoich domów. Ustawia się je w pomieszczeniu, w którym odbywają się posiłki. Mają one zapewnić szczęście i radość w rodzinnym gronie na wiele lat.

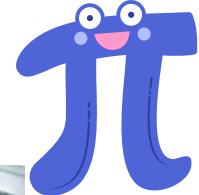
Niedziela Wielkanocna i Wielkanocy Poniedziałek – Ostersonntag i Ostermontag

Wielkanocna Niedziela i Wielkanocy Poniedziałek to dni odpoczynku oraz odwiedzania rodziny i przyjaciół. Niedzielę Wielkanocną rozpoczyna się od porannego nabożeństwa oraz rodzinnego śniadania. Podczas posiłku bardzo popularny jest zwyczaj stukania się jajkami – każdy członek rodziny wybiera sobie swoją pisanekę i kolejno stuka się nią z innymi. Wygrywa posiadacz jajka z najmocniejszą skorupką. Na wielkanocnych stołach królują jajka, wędliny, pasztety i oczywiście tradycyjna niemiecka kiełbasa. Na stole obowiązkowo muszą znaleźć się świece poświęcone wcześniej w kościele. Po obfitym śniadaniu dzieci udają się na poszukiwanie prezentów pozostawionych przez wielkanocnego zajączka. Popularnymi prezentami są kosze ze słodyczami, głównie z czekoladowymi królikami. Poniedziałek Wielkanocy jest czasem spotkań z rodziną i bliskimi. U naszych zachodnich sąsiadów nie istnieje tradycja śmigusa-dyngusa.

Krótko i na temat

Dzień liczby Pi

W naszej szkole Dzień liczby Pi uczciliśmy różnymi działaniami. Uczniowie klasy 5a na lekcji języka polskiego szukali liczby pi ukrytej w wyrazach. Klasa 7a analizowała wiersz „Liczba Pi” W. Szymborskiej, potem uczniowie tworzyli własny tekst, w którym każde kolejne słowo zawierało tyle liter, ile wskazuje kolejna cyfra rozszerzenia liczby pi.

Na lekcjach matematyki uczniowie klas: 4a, 4b, 5a, 6b tworzyli prace pt. "Miasto Pi". Efekty ich pracy można oglądać na szkolnym korytarzu przy sali 101C.

Na zajęciach z języka polskiego jako obcego uczniowie tworzyli plakaty ilustrujące wyrazy zawierające część pi, zastępując ją symbolem π . (MS, AL)

Tydzień kolorów

Od 14 do 21 marca w naszej szkole trwał "Tydzień kolorów". Każdy dzień miał przypisany kolor, który inspirował uczniów i nauczycieli do założenia ubrania w kolorze dnia.

Pierwszy dzień wiosny (21.03.) przywitał nas niecodzienną dekoracją szkoły. Na korytarzach i w szatni pojawiły się kolorowe motyle. (AL)

Predator Games 2023

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 dołączają do rozgrywek **Predator Games 2023**. To największe w Europie międzyszkolne rozgrywki e-sportowe. Obejmują serię turniejów online, podczas których uczniowie będą rywalizować ze sobą w czterech grach: Fortnite, Rocket League, League of Legends oraz szachy.

Naszą szkołę będą reprezentowali uczniowie z klasy 8a, 8b, 8c i 7a, a ich opiekunem jest pani Beata Zarosińska. (źródło: FB)

Sukces szkolnych szczypiornistów*

Uczniowie klas ósmych zdobyli **II miejsce w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w piłce ręcznej chłopców**.

Srebro wywalczyli następujący zawodnicy: Jakub Ćwikliński, Oleksii Fedorenko, Conrad Hanussek, Filip Jonasz, Maciej Pieczyński, Dominik Kłopotowski, Filip Rycaj, Rafał Krupa, Jakub Podolski, Jakub Skorek, Gabriel Stodulski. **Gratulujemy chłopcom oraz ich opiekunce, pani Annie Kuczyńskiej!** (AL)

*szczypiorniak środ. «piłka ręczna»

Nie zadzieraj z Amelką!

Amelia Gorzel z klasy 4a zajęła II miejsce w Mistrzostwach Polski w Taekwon-do Związku Sportowego Polska Unia Taekwon-do w Częstochowie. Amelia jest zawodniczką klubu LKSW Dan Świdnik, a srebrny medal zdobyła w kategorii: tradycyjne układy formalne. **Gratulujemy!** (AL)

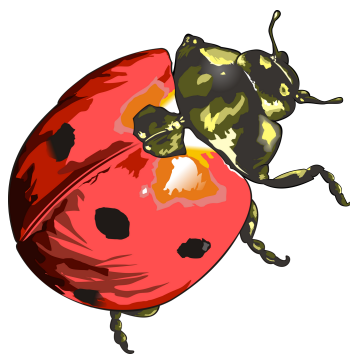
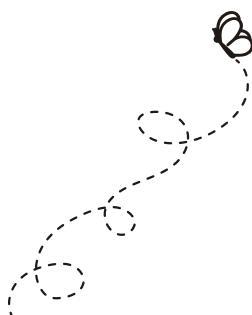

Przyszła wiosna!

Fotorelacja

Autor: Basia Lubowiecka, 8a

„Z wiosną nadzieje rosną, nastanie lato,
wszędzie bogato...”

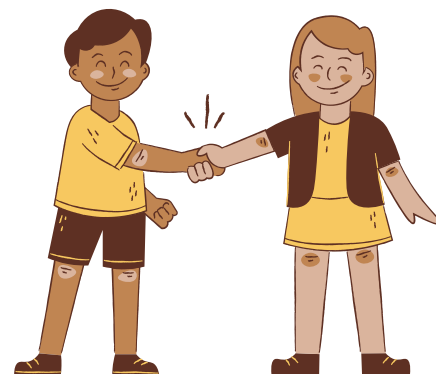
Wspomnienie

Wirtualna podróż w Kosmos

Autor: Aleksandra Zajęc, 3a

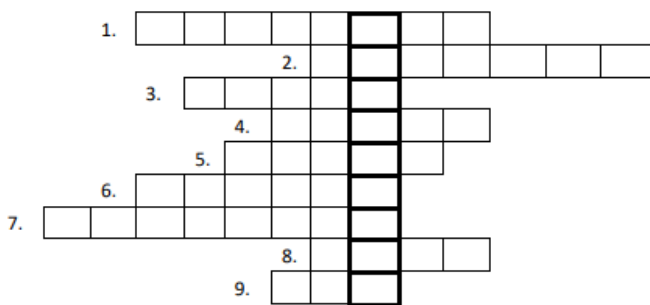
Dzień Kobiet nasza klasa (3a) obchodziła kosmicznie. Mieliliśmy wirtualny pokaz 3D o kosmosie. Dzięki "magicznym" okularom mogliśmy przenieść się poza orbitę ziemską. Dowiedzieliśmy się wielu ciekawych informacji o wszechświecie. Była tam mowa o Słońcu - największej gwiazdzie Układu Słonecznego, o planetach, o Księżycu, o planetoidach. Poznaliśmy kilka ciekawostek o Marsie, np. wiele milionów lat temu była tam woda, a na dodatek jest to planeta najbardziej podobna do Ziemi pod względem możliwości życia. Podczas pokazu najbardziej zaciekał mnie temat magnetarów. Są to gwiazdy o bardzo silnym polu magnetycznym. Magnetary mogą być o wiele jaśniejsze od Słońca, ale erupcje na nich są bardzo krótkie i przez to są one bardzo trudne do wykrycia. Jak dotąd odkryto ich bardzo niewiele.

A czy wiecie, że Słońce nie jest żółte tylko pomarańczowe? Oprócz kosmicznego pokazu nasi chłopcy przygotowali dla nas, dziewczynek, nie lada wyzwania, np. wbijanie gwoździa do deski, przejście po sali z zamkniętymi oczami z woreczkiem na głowie czy pisanie swojego imienia z zamkniętymi oczami. Ten dzień spędziliśmy na wspaniałej zabawie.

Świąteczna krzyżówka

Autor: Gabrysia Wójcik, 6b

1. okres zabawy przed Wielkanocą
2. wielkanocne kolorowe jajka
3. kotki na wierzbie
4. czym przywitano Pana Jezusa
5. symbol życia
6. .... sobota- dzień przed Wielkanocą
7. ozdabiamy nim koszyczek
8. trwa 40 dni i poprzedza święta wielkanocne
9. wielka...

W tym numerze gazetki wykorzystano elementy graficzne pochodzące z programu Canva. Zdjęcia uczniów naszej szkoły pochodzą z FB szkoły lub są wykonane na potrzeby niniejszego wydania "Pauzy".

Bądź na bieżąco z SP4!

Zapraszamy do odwiedzania naszej szkolnej strony internetowej (sp4.e-swidnik.pl/) oraz do śledzenia wydarzeń na fanpagu szkoły na Facebooku. Tam znajdziecie kolorową wersję naszej gazetki:)

Redakcja "Pauzy":
Michał Schneider, 6b
Gabriela Wójcik, 6b
Barbara
Lubowiecka, 8a opiekun
Koła Dziennikarskiego-
Agnieszka Lubowiecka